

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	154 - 01 - 48
Дата	22, 04 2021 г.

10.16
10.16

ДО
Г-ЖА ИВА МИТЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА 45-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Уважаема госпожо Председател,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България внасям Законопроект за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование.

Моля законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване.

Вносител:

Борис Цветков
народен представител

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование
(обн. ДВ. бр. 79 от 2015 г., изм. и доп. ДВ бр. 98 и 105 от 2016 г., изм. и доп. ДВ. бр. 58 и 99 от 2017 г., изм. и доп. ДВ бр. 24, 92 и 108 от 2018 г., изм. и доп. ДВ бр. 24, 42, 100, 101, изм. и доп. ДВ. бр. 17, 82 от 2020 г.)

§ 1. В чл. 283, ал.1, т.11 се добавя думата „ясли“ и текстът придобива следната редакция:

„11. (нова - ДВ, бр. 82 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) компенсиране на разходите за отглеждане и обучение на деца, които не са приети поради липса на места за предучилищно образование в държавни и общински детски ясли, градини и училища;”

§ 2. В чл. 283, ал.12 отпада текстът „от тригодишна възраст“ като се променя с добавянето на текста „от десетмесечна възраст“ и се добавя думата „ясла“ в текста на т.1 и т.2.

Чл.283, ал.12 придобива следната редакция:

(12) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Държавата предоставя средства за родителите на деца от десетмесечна възраст до постъпването им в I клас за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждането и обучението им, когато:

1. детето не е прието за съответната учебна година поради липса на свободни места за целодневна или полудневна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска ясла, градина или училище, за които е кандидатствало, и
2. не е предложено от общината по местоживееене на детето друго равностойно място в общинска детска ясла, градина или училище.

§ 3. В чл. 283, ал.13 се добавя думата „ясли“ и придобива следната редакция:

(13) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Месечният размер на средствата по ал. 12 за едно дете не може да надвишава средния месечен размер на средствата от държавния бюджет за издръжката на дете в предучилищното образование в общинските и държавните детски ясли, градини и училища за съответната календарна година, който се определя със заповед на министъра на образованието и науката. Заповедта се публикува на интернет страницата на Министерството на образованието и науката.

§ 4. В чл. 283, ал.14 отпада текстът „на действително извършените разходи за отглеждане и обучение за всеки месец, но не повече от размера,“ и се добавя думата „ясла“ и придобива следната редакция:

(14) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Средствата по ал. 12 се изплащат на родителя в размера по ал. 13. Средствата се изплащат до приемането на детето в държавна или общинска детска ясла, градина или училище.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 5. В едномесечен срок от влизането на закона в сила се актуализират всички поднормативни документи, съобразно приетите изменения.

Вносител:

Борис Цветков, народен представител

МОТИВИ

към Закона за изменение и допълнение на
Закона за предучилищното и училищното образование

Република България е в демографска криза, породена и предизвикана от много различни фактори и причини. Една от сериозните причини, затрудняващи родителите на деца при отглеждане, възпитание и образованието им е липсата на места в общинските детски ясли и градини. Това лишава родителите им (най-често майките им) от възможност от пълноценна реализация, възможност за осигуряване на доходи, с които пълноценно да отглеждат, възпитават и образоват децата си. Липсата на места за хиляди деца в общинските детски ясли и градини, която е многогодишен нерешен проблем отказва много родители от желанието за второ и следващо дете, притеснява родителите и при решението им за първо дете.

Приеманто на предлаганите промени ще създаде равнопоставеност и равно третиране между неприетите деца в общински и държавни детски градини и неприетите деца в общински и държавни детски ясли. Частично ще компенсира оцетените деца и техни семейства, които са кандидатствали и не по тяхна вина децата им не са приети в общински детска ясла и градини и са лишени от съответната държавна или общинска услуга.

Предложението за включване в правото да получават компенсации и неприетите в общински и държавни детски ясли кандидатствали деца премахва неравното третиране и дискриминирането на едни неприети деца в сравнение с други.

Предложението за изплащане на месечни компенсации в определения размер на всички кандидатствали и неприети не по тяхна вина деца:

- намалява бюрократичната и административна тежест и разходи, необходими за ежемесечно и целогодишно администриране на кандидатстването, съхраняването на документи, разглеждането им и одобряването им и обявяване на резултатите от кандидатстването до окончателното одобрение и изплащане на компенсациите;

- дава възможност нуждаещите се родители, които и без това са онеправдани и лишени от места за децата им в общински и в държавни ясли ДА ПОЛУЧАТ ПЪЛНИЯ РАЗМЕР НА ПРЕДВИДЕНАТА КОМПЕНСАЦИИ и при това своевременно, а не след месеци на кандидатстване, разглеждане, одобрение и изплащане.

Законопроектът няма отношение към правото на Европейския съюз, поради което не е необходимо да се изготвя справка за съответствие с правото на ЕС.

Вносител:

Борис Цветков, народен представител

Предварителна оценка на въздействието
на Законопроекта за изменение и допълнение на
Закона за предучилищното и училищното образование

I. Основания за законодателната инициатива

Законопроектът предлага по-добра за обществото регулация на отношенията в системата на предучилищно и училищно образование в сферата на предучилищното образование.

Въпреки, че промените, предвиждащи компенсации от 1.01.2021 г. бяха приети в началото на м.септември 2020 г., поради късното и непълноценно проведените обществени обсъждания на Наредбата със заинтересованите страни, целите на законовите промени не се изпълняват. От няколко хилядите деца, за които няма места в общинските детски ясли и градини, имаха право да кандидатстват само неприетите деца над 3 годишна възраст. Това кандидатстване се прави при рестриктивни и неудобни срокове за родителите и при никакви срокове за държавата и общините, в които да са длъжни да разгледат документите на кандидатствалите деца и родители и срок, в който да получат средствата за компенсация (когато отговарят на условията). Така толкова необходимите средства на родителите и семействата на вече сериозно оцетените деца се предвижда да получат само много малка част от неприетите деца и то много месеци след като реално са направени от семействата.

Приемането на предлаганата разпоредба за компенсация за неприетите в общински и държавни детски ясли деца ще доведе до допълнителни разходи на бюджета с около 10 млн.лв. за текущата и 21 млн. лв. за следващата бюджетна година.

Приемането на предлаганите разпоредби ще намали бюджетните разходи на общини и на райони и ще освободи от административно натоварване общинската и държавната администрация от нова и несвойствена дейност няколко пъти в година да популяризират, обясняват, приемат документи за кандидатстване, преглеждат и проверка на документите, одобряване на кандидатствалите и уведомяване на резултатите от кандидатствалите.

Ползите от приемането на ЗИД на ЗПУО са несъизмеримо по-високи от очакваните допълнителни разходи. На първо място разпоредбите на закона ще подпомогнат равното третиране и ще създадат по-добри възможности за гарантиране на конституционните права на гражданите за равен достъп до качествено предучилищно образование и за компенсация на лишените не по тяхна вина от това право.

Всички предлагани промени са от полза за децата, за родителите и за семействата им, за обществото като цяло, за държавата, за образователните институции, за бизнеса.

II. Заинтересовани страни

Приемането на законопроекта ще окаже позитивно въздействие върху следния кръг деца, родители и семейства:

- неприетите кандидатствали деца в общински и държавни детски ясли - към момента около 8 000 деца, които са кандидатствали, но за които не по тяхна вина няма места в общинските и държавните детски ясли (6 000 от които са в столицата, а останалите са в други градове).

- родителите и семействата на неприети деца;

- общинските и районните администрации – чрез отпадането от дейността им задължението за административното им натоварване за обработване на документите на родителите на неприети деца.

- обществото като цяло.

III. Анализ на разходи и ползи

Предлаганите промени ще бъдат от полза за децата, родителите и семействата им, за обществото, за държавата, изяснени в основанията за законодателната инициатива.

Приемането на предлаганата разпоредба за компенсации за неприетите в общински и държавни детски ясли деца ще доведе до допълнителни разходи на бюджета с около 10 млн.лв. за текущата и 21 млн. лв. за следващата бюджетна година.

В същото време отпадането на задължението на общинските и районните администрации и на други структури да административат кандидатстването, разясняването, проверката на документи, обсъждането и одобряването на документите, обявяване на одобрените многократно през годината значително ще облекчи районните и общинските администрации, ще намали натоварването и разходите им и ще им даде възможност за работа по основните им правомощия и задължения.

Ползите от приемането на ЗИД на ЗПУО са несъизмеримо по-високи от очакваните допълнителни разходи. На първо място разпоредбите на закона ще гарантират конституционните права на гражданите за равен достъп до качествено предучилищно образование, както и за компенсиране на лишените от това право деца. Ще се осигурят равно третиране на неприетите деца в общински и държавни детски градини с неприетите деца в общински и държавни детски ясли.

Всички предлагани промени са от полза за децата, за родителите и семействата им, за обществото като цяло, за държавата.

Разходите за изплащане на компенсации за неприетите деца в общински и държавни детски ясли за учебната 2020/2021 г. е приблизително в размер на компенсациите за неприетите деца в общински и държавни детски градини. Т.е. предлаганата промяна ще удвои размера на необходимите до момента средства.

Разходите за пълно и безусловно изплащане на компенсации за неприетите деца, кандидатствали за общинска детска ясла и градина не е голям в сравнение с разходите и натоварването на администрацията на райони и общини за уведомяването, кандидатстването, разглеждане и одобряване на документите, обявяване на резултатите и за изплащане на компенсации на одобрените и за изпращане на информация за отказ за изплащане на компенсации

на неодобрените. Предложените изменения са стъпка за благоприятно въздействие за преодоляване на демографската катастрофа, в която е изпаднала България.

IV. Административна тежест и структурни промени

С приемането на измененията и допълненията на ЗПУО няма да настъпят обстоятелства, които да налагат промени в структурата и щата на държавната администрация или обособяването на нови административни звена. Няма да се повиши административната тежест за физическите и за юридическите лица, напротив облекчава се и отпада натоварване както на районните и общински администрации, така и на родителите и семействата. Не се създават нови регулаторни режими, но се създават условия за облекчаване на съществуващите, както и условия, необходимите регулаторни режими да бъдат по-устойчиви и по-ефективни. Не се предвижда създаване на нови регистри. Не се предвиждат нови такси.

V. Въздействие върху нормативната уредба

Със законопроекта не се въвеждат разпоредби на европейското право.

Предложението изисква промяна в Наредбата, предвидена в ЗУПО.

Приемането на предлаганите изменения и допълнения ще издигне доверието към законодателното тяло и ще създаде условия за съвременно развитие на предучилищното образование.

Разходите за изплащане на компенсаци за неприетите деца в общински и държавни детски ясли за учебната 2020/2021 г. е приблизително в размер на компенсациите за неприетите деца в общински и държавни детски градини. Т.е. предлаганата промяна ще удвои размера на необходимите до момента средства.

Разходите за пълно и безусловно изплащане на компенсаци за правоимащите неприети деца, кандидатствали за общинска детска ясла и градина не е голям в сравнение с разходите и натоварването на администрацията на райони и общини за уведомяването, кандидатстването, разглеждане и одобряване на документите, обявяване на резултатите и за изплащане на компенсаци на одобрените и за изпращане на информация за отказ за изплащане на компенсаци на неодобрените.

Вносител:

Борис Цветков

народен представител